

Trauma-sensitive approach

@ KIDS

Flanders, Belgium

Window of Tolerance

Hyperaroused State

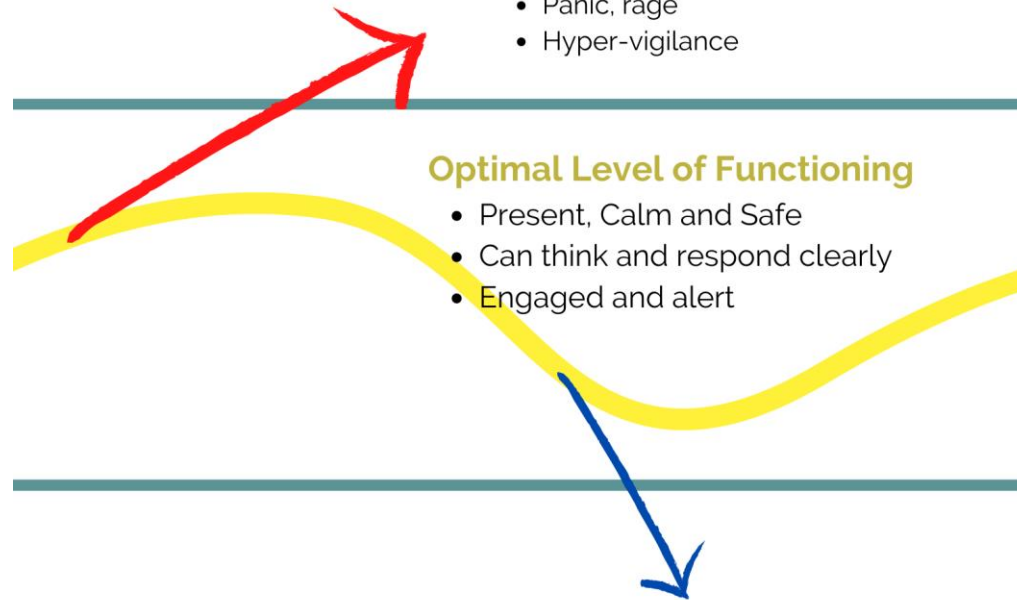
- Fight/flight response
- Emotional reactivity
- Sweaty palms, increased heart rate
- Difficulty concentrating
- Panic, rage
- Hyper-vigilance

Optimal Level of Functioning

- Present, Calm and Safe
- Can think and respond clearly
- Engaged and alert

Hypoaroused State

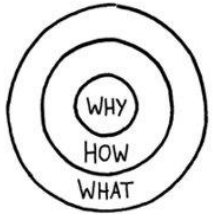
- Freeze response
- Lethargic, low energy
- Numb, Lack of emotions
- Little to no physical movement
- Zoning out, dissociation
- Shut down

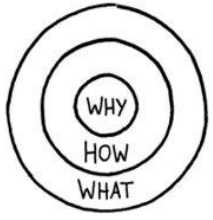
KIDS

Zorg | Onderwijs | Expertise

KIDS trauma-sensitive

- Clients and contexts with **complex needs**
- More traumas of all kinds, especially **developmental trauma**
 - ➔ Need for **specific support** on top of deaf-related expertise
 - ➔ Stabilisation and regulation of emotions as a **basis** in education and teaching
- Sequel to previous KIDS process about SAED
(Scheme for Appraisal of Emotional Development; Došen, 2005)

KIDS trauma-sensitive

Another perspective/pair of glasses, a world of difference

trauma-sensitive glasses

connecting heart

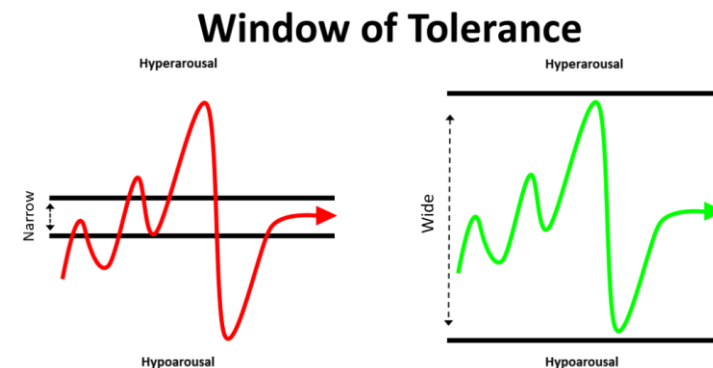

calm brain – calm mind

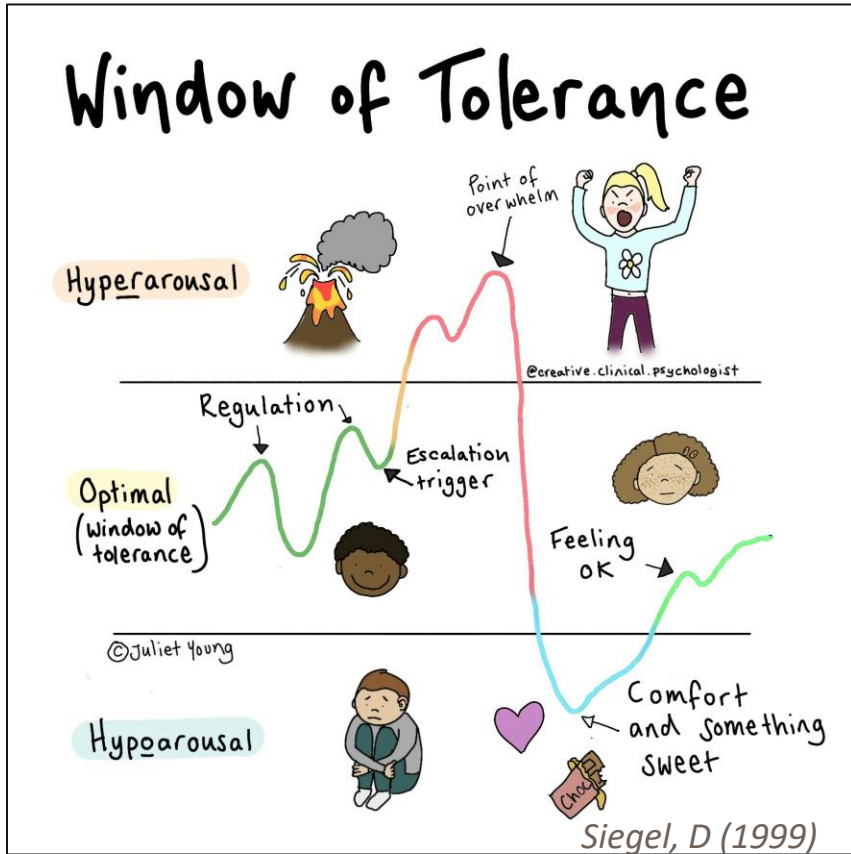
Specifically for deaf children

- More fatigue/tired
- Harder to understand their own and others' thoughts and feelings (TOM)
- More often they feel misunderstood
- More vulnerable to develop a stress disorder
- More likely to experience complex trauma

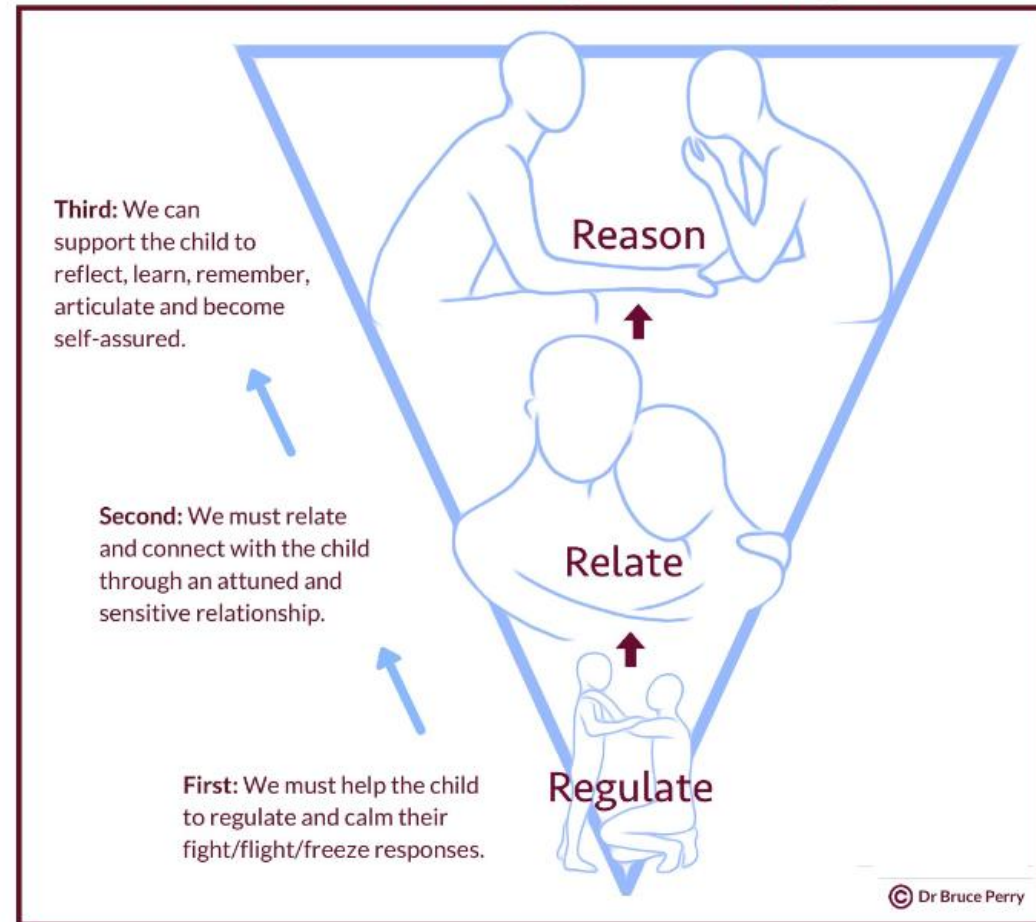

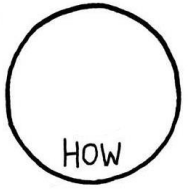

Trauma-sensitive acting: theory

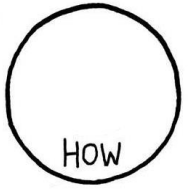
The Three R's: Reaching The Learning Brain

Ingredients for a great recipe

- Supported by management
- Time package for coordination, operating budget
- Ink-blot spreading
- KIDSwide
- Lived thinking / embedded in culture
- Common/shared language
- Accessible information
- Applicable in practice

The process in KIDS

- Start in 2017
 - Supported by management
 - Launch the concept of "**trauma leesclub**" (book club/reading circle)
 - Coordinator with mandates
 - +/- 20 members from all departments

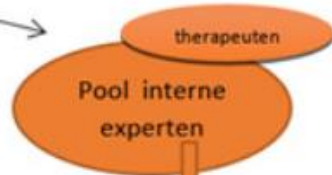
Leentje Rymen

Ria Ceyskens

Intern vormingsmoment
rond trauma.

Pedagogische studiedag
TRAUMASENSITIEF OPVOEDEN EN LESGEVEN

- coachmoment
- coachmoment
- coachmoment
- coachmoment

...

Pedagogische studiedag
concrete vertaling naar eigen werk en onze
doelgroepen

- coachmoment
- coachmoment

doel

doelgroep

expertise ontwikkeling, vertalen
en zo kort mogelijk op de
werkvloer implementeren

geïnteresseerden

expertise ontwikkeling, vertalen
en zo kort mogelijk op de
werkvloer implementeren

Geselecteerde kandidaten met
maximale spreiding

Prikkelen en basiskennis
voor iedereen

Opvoeders leerkrachten
en kader

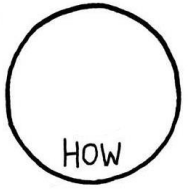
On the spot gericht
toepassen in de
dagdagelijkse praktijk.
Expertise opbouw

Iedereen die
pedagogische studiedag
volgde

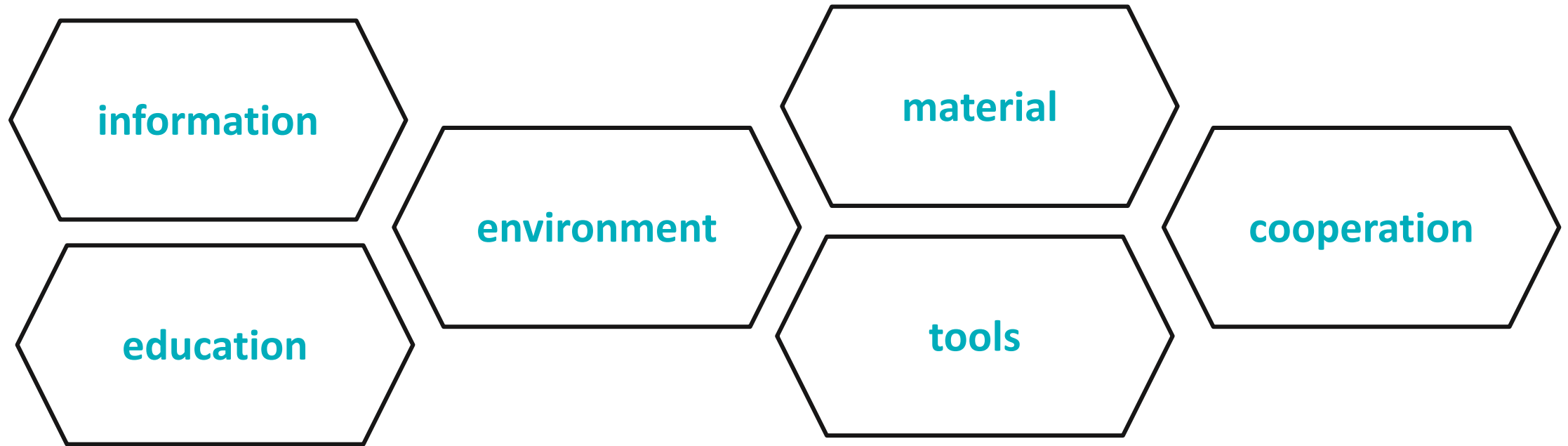
Verdieping op waar we
vastlopen en verdere vertaling
naar onze doelgroepen en onze
setting (residentieel, schools,
gezinscontexten, ...)

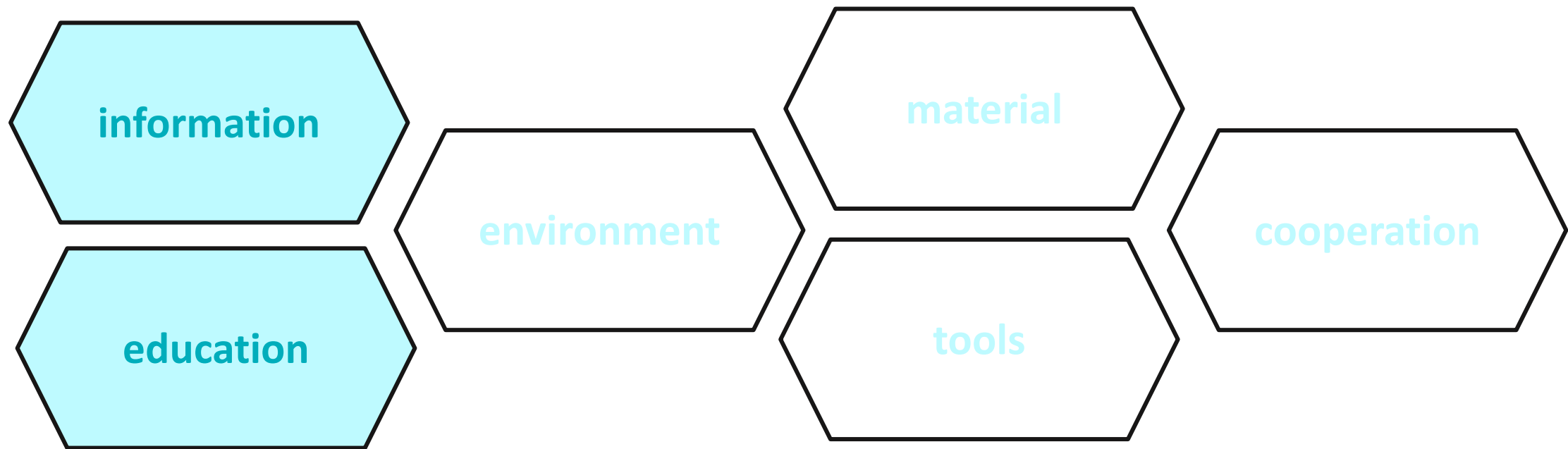
idem

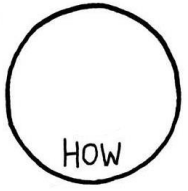
Duurzame implementatie en expertise uitbouw zo breed
mogelijk gedragen. (extern uitdragen?)

Implementation

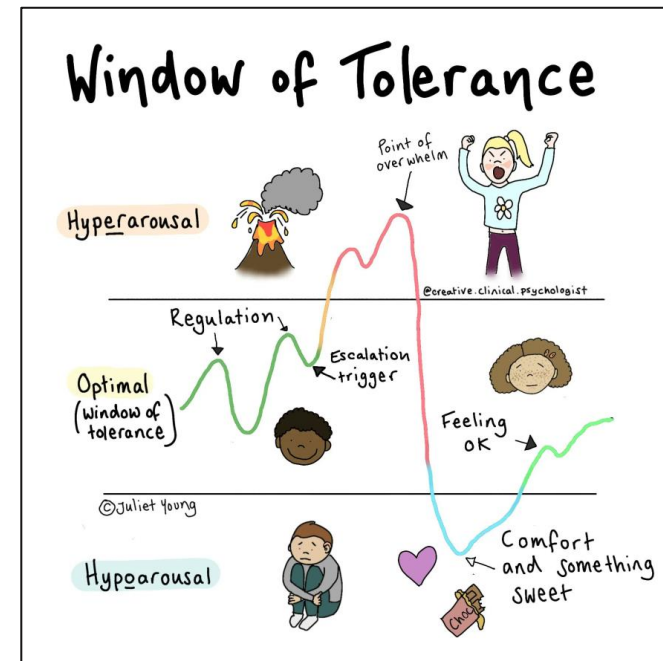

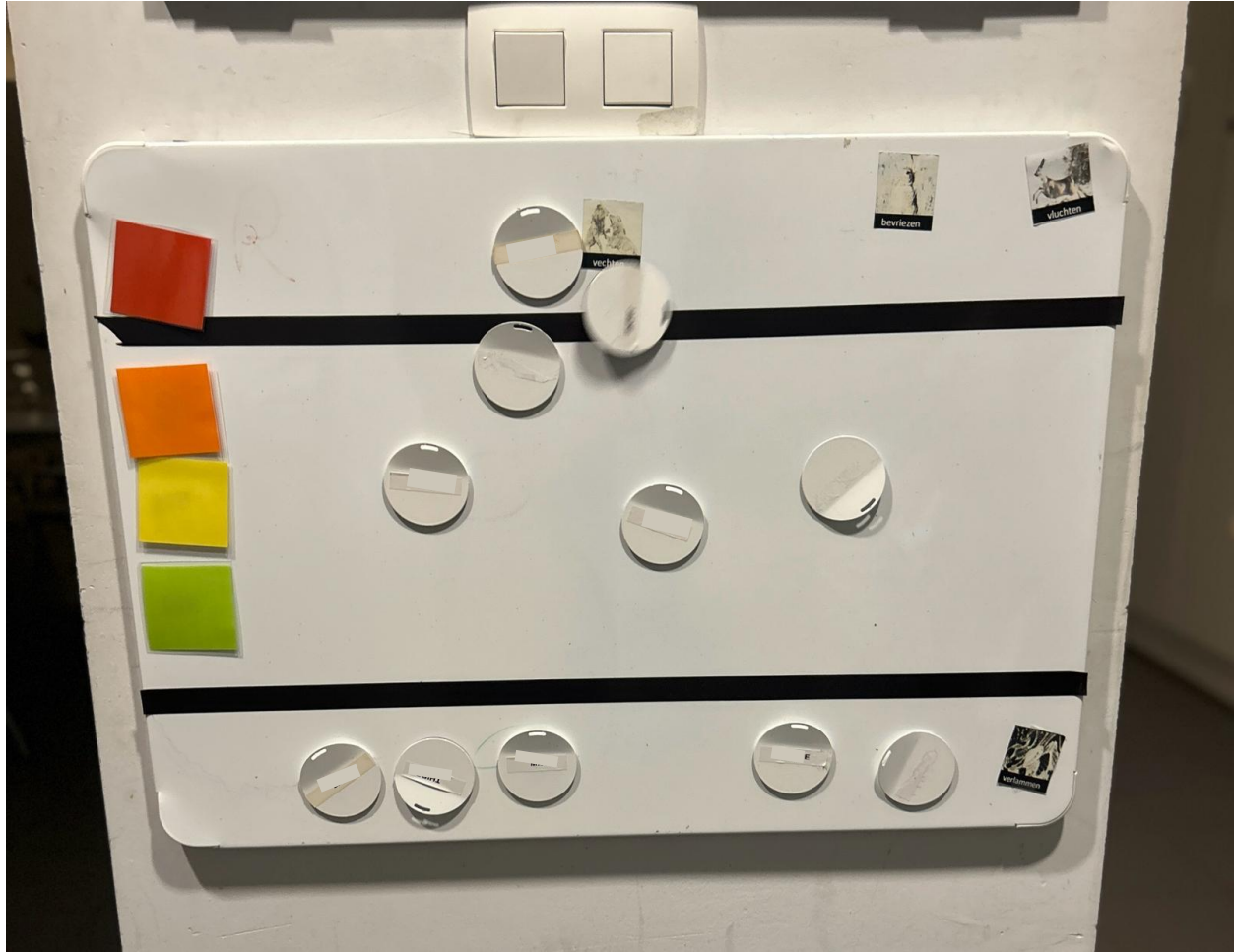

Start with education

- How does our brain work?
- Visual explanation of stress (window of tolerance)
- Shared/common language
 - Educator – child
 - Educators among each other
 - Children among each other
 - Educator for himself
 - Educator – parent
 - Hopefully: parent - child

Siegel, D (1999)

information

education

In Service: sessie DSH

Inservice training DSH deel 1

Het basisinstrument voor een gehoortest is de audiometer

Bekijken op YouTube

Haal meer uit jezelf!

DEEL 2

Inservice training DSH deel 2

Taal en communicatie

Wat zijn de specifieke taalproblemen van slechthorende en dove kinderen met het Nederlands?

Taalproblemen <ul style="list-style-type: none">• beperkte woordenschat• zwak spreekgeheugen• werkwoorden	Begrijpend lezen <ul style="list-style-type: none">• ...nd lezen• foutief groeperen van woorden• figuurlijke betekenis• chronologische volgorde van de tekst• verwijswaarden (aanwijswaarden, vraagwoorden, lidwoorden, voorzetsels, voegwoorden,...)
--	--

Bekijken op YouTube

Haal meer uit jezelf!

In Service: sessie traumasensitief lesgeven en hulpverleners

Deel 1:

Deel 2 (onderwijs)

Deel 2 (zorg)

Onze waarom

De kern

Materiaal

Coaching aanvragen

Nieuw materiaal

Herbekijk

Webinar WOT
signaleringsplan in KIDS

Webinar ASS en trauma

information

education

Kt

KIDS traumasensitief

Start

Documenten

 Synchroniseren Snelkoppeling toevoegen naar OneDrive Vastmaken aan Snelle toegang Automatiseren Integreren ...

Documenten

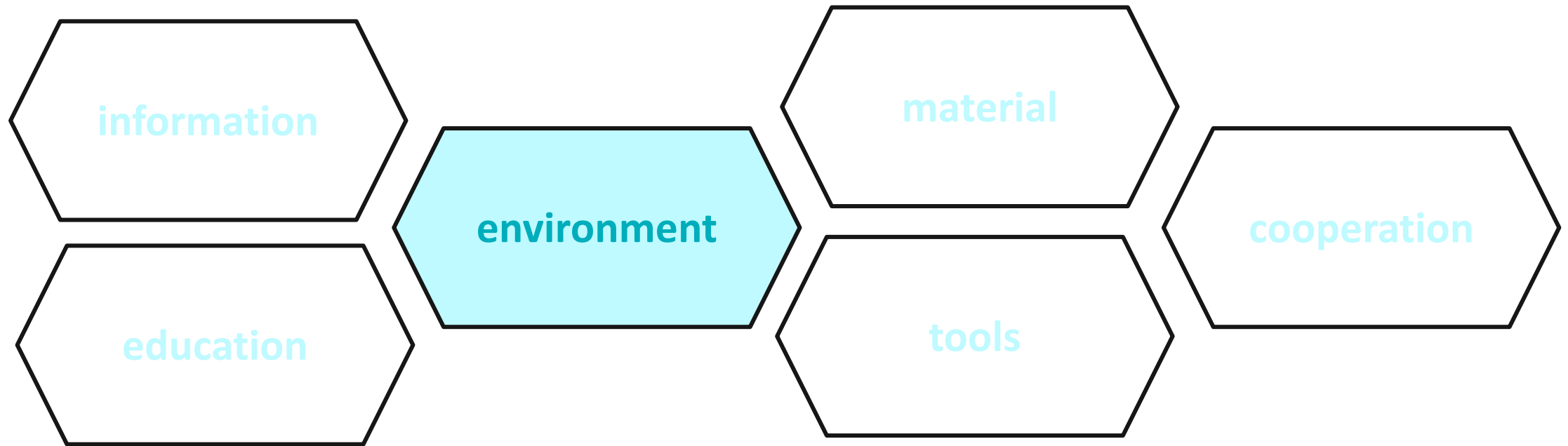
 Naam 	Korte samenvat...
 Concreet materiaal	In deze map vind je materiaal waar je concreet mee aan de slag kan gaan.
 Leesmateriaal	In deze map vind je verschillende interessante boeken om te lezen
 Themagericht materiaal	In deze map vind je concreet/lees/video/vormingsmateriaal gebundeld per thema.
 Videomateriaal	In deze map vind je video's/films/reportages
 Vormingsmateriaal	In deze map vind je materiaal omtrent interne en externe vormingen.
 Webinar hechting	
 Winaars traumaproject.pdf	

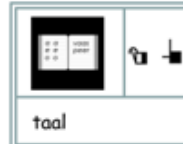
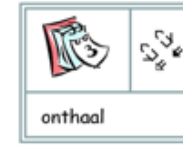
EN WAAROM VRAAGT HET WERKEN MET HECHTINGSPROBLEMEN VEEL ENERGIE ?

Hoe hoog of hoe laag zit je op bepaalde momenten in je venster?

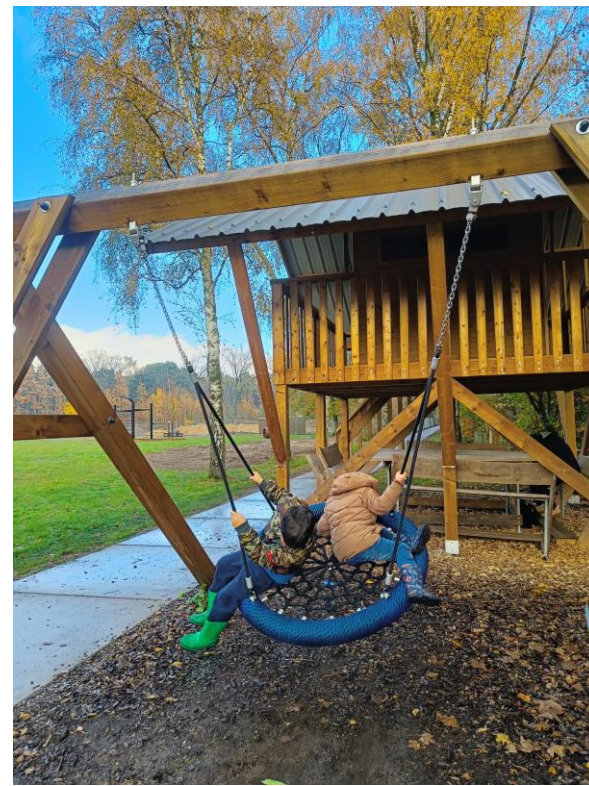
environment

environment

environment

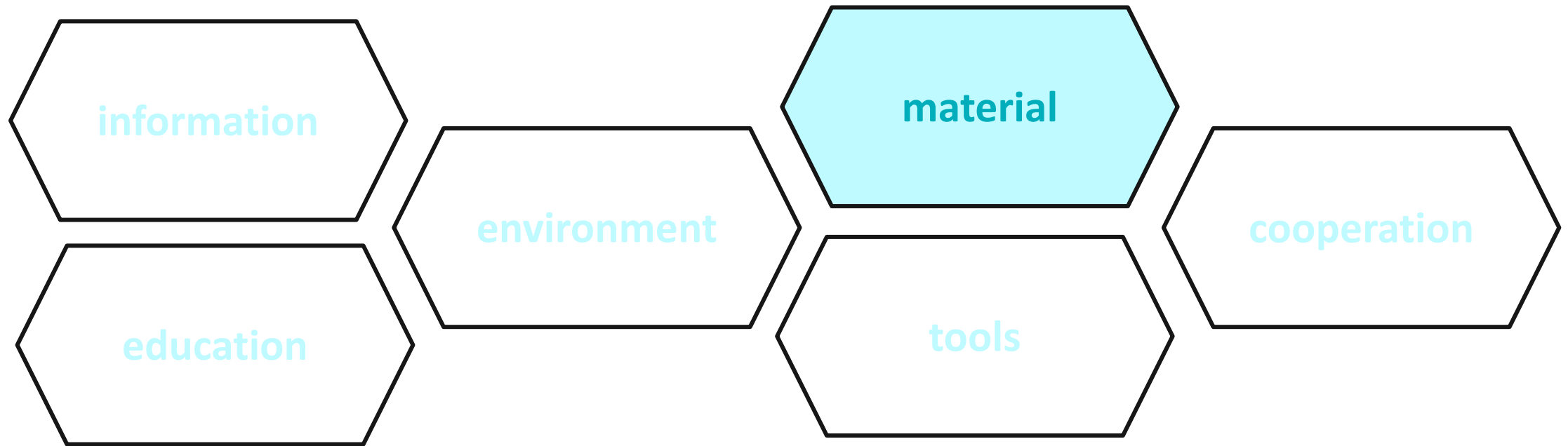

environment

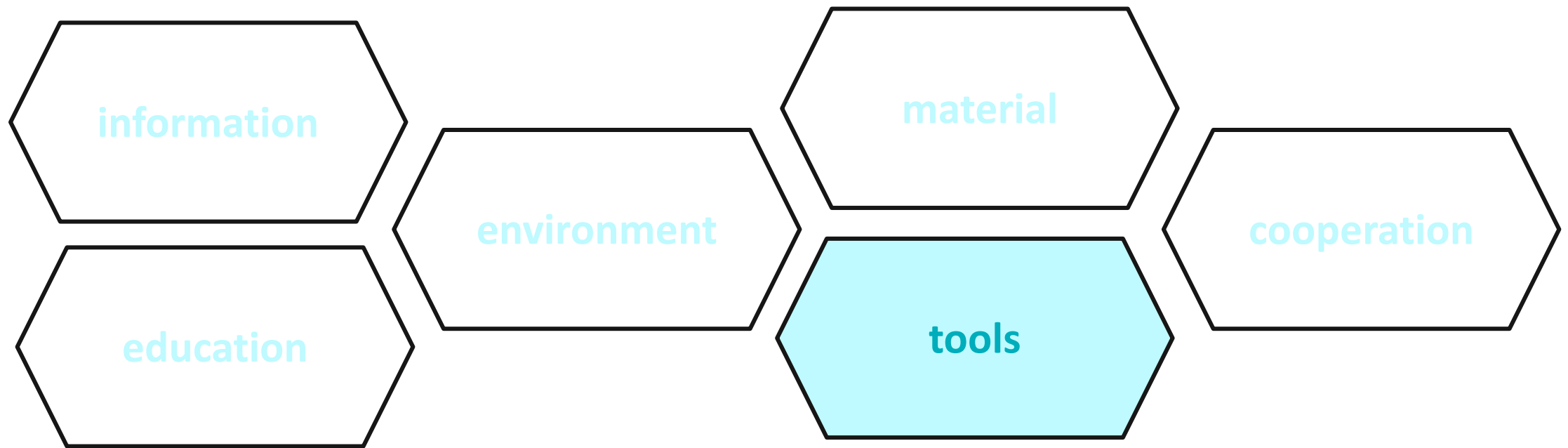

environment

- Aggravation blankets
- Stretch sheets
- Calm down box, bath box
- Aids to regulate breathing (moonbird)
- Books
- ...

tools

GROEN Ontspannen, in rust	<ul style="list-style-type: none"> Ik ben vrolijk Plagen en mopjes maken Ik kan om met veranderingen Ik praat graag Ik kan taakjes doen als de begeleiding mij dit vraagt Ik maak contact met de andere gasten De wereld interesseert mij 	<ul style="list-style-type: none"> Ik volg het nieuws ik hou mij goed aan mijn schema Zo verder doen! 	<ul style="list-style-type: none"> Met mij praten Mopjes maken en plagen Samen slimste mens kijken Complimentjes geven
GEEL Je plaatst je hoger in het venster	<ul style="list-style-type: none"> Een glazige blik Ik ijsbeer Ik heb een gespannen houding Ik lijk verward Ik ga weinig in contact met andere gasten en/of begeleiding Ik let minder op de wereld rond mij Ik ben prikkelbaar Ik heb nood aan nabijheid 	<ul style="list-style-type: none"> Ik maak gebruik van mijn "ik heb het moeilijk kaartje" Ik gebruik mijn fantasiemoment Ik praat met de begeleiding 	<ul style="list-style-type: none"> Fysieke nabijheid bieden (1 op 1 momentjes) Inzetten op rust: rustmomentjes, wandeling (samen), boekje lezen, lego Ga in gesprek met mij, best alleen.
ORANJE Hoger in je venster	/	/	/
ROOD Je bent buiten je venster (boven of onder)	<ul style="list-style-type: none"> Ik roep en schreeuw Ik sla met deuren Ik maak spullen kapot Ik scheld Ik wil vluchten Ik heb een glazige blik Ik heb een gespannen houding 	<ul style="list-style-type: none"> Ik vraag hulp aan de begeleiding Ik maak gebruik van mijn vluchtroute Ik loop naar de time-out ruimte (dit is geen straf, maar vrijwillig) 	<ul style="list-style-type: none"> Vluchtroute aanbieden Aanbieden van wandeling – bij rust praten over de situatie (altijd samen met een begeleider) Luisteren en laten ventileren Zoeken naar een manier op rust te vinden Zoeken naar een oplossing Nabijheid is zeer belangrijk Gebruik maken van open time out (geen fixatie enkel vrijwillig hulpmiddel)
HERSTELFASE/PRAATFASE			

KIDS
Zorg | Onderwijs | Expertise

Vragenlijst Levenslijn - Context

Het doel

Deze vragenlijst heeft als doel in een notendop een overzicht te maken van concrete en belangrijke levensgebeurtenissen. Dit overzicht wordt na het invullen van deze vragenlijst visueel gemaakt via een levenslijn.

Het doel is levensverhaal te schrijven, dat ook door levenslijn regelmatig vaker veld wordt.

Gebeurtenissen die opgenomen worden kunnen positief of negatief ervaren zijn, en door de jaren veranderen. Het zijn gebeurtenissen waarvan jij in de hulpverlening mogelijk een impact kunt maken.

De levenslijn zal deel uit zijn maken van het dossier en zal gebruikt worden met hulpverleners uit zorg en onderwijs die toegang hebben tot dit dossier. Het is steeds het recht om toegangsbepalingen rijk toegankelijk te maken voor alle hulpverleners.

Wen streamen maar ook voor elke client of leerling op KIDS een persoonlijke levenslijn toe te voegen aan zijn of haar dossier.

Deze vragenlijst neemt ongeveer 15 minuten in beslag en kan zelfstandig ingevuld worden. Achteraf is er steeds ruimte tot gesprek indien gewenst.

Gelieve deze vragenlijst terug te bezorgen aan:

Naam van client/leerling: _____
Geboortedatum: _____

Opmerkingen bij toewijding:

☐ Vader	☐ Vader
☐ Moeder	☐ Moeder
☐ Adoptievader	☐ Adoptievader
☐ Pleegvader	☐ Pleegvader
☐ Beroepsouder	☐ Beroepsouder

VAPH
Bergweg 100
3911 KZ Houten
T 091 22 25 99 | E info@vaph.nl | W vaph.nl

Haal meer uit jezelf!

KIDS
Zorg | Onderwijs | Expertise

1. Er werd een diagnose gesteld bij uw zoon/dochter.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Welke: _____
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Wie heeft de diagnose gesteld? _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Welke: _____
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Wie heeft de diagnose gesteld? _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Welke: _____
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Wie heeft de diagnose gesteld? _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Welke: _____
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Wie heeft de diagnose gesteld? _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

2. Uw zoon/dochter is opgenomen geweest in een ziekenhuis.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Doel: _____
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Doel: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Doel: _____
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Doel: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Doel: _____
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Doel: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Doel: _____
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Doel: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

VAPH
Bergweg 100
3911 KZ Houten
T 091 22 25 99 | E info@vaph.nl | W vaph.nl

Haal meer uit jezelf!

KIDS
Zorg | Onderwijs | Expertise

3. Het gezin is uitgedaagd met een broer of zus.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Jongen / Meisje
Naam: _____
Geboortedatum: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Jongen / Meisje
Naam: _____
Geboortedatum: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Jongen / Meisje
Naam: _____
Geboortedatum: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Jongen / Meisje
Naam: _____
Geboortedatum: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

4. De ouders gingen uit elkaar.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Contact met beide ouders in gebrewe: Ja / Nee
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

5. Uw zoon/dochter kreeg een pleegvader of pleegmoeder.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

VAPH
Bergweg 100
3911 KZ Houten
T 091 22 25 99 | E info@vaph.nl | W vaph.nl

Haal meer uit jezelf!

KIDS
Zorg | Onderwijs | Expertise

Wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

6. Het gezin is verhuisd.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Locatie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Locatie: _____
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Locatie: _____
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

7. Uw zoon/dochter heeft ergens anders verbleven dan thuis, meermaals door de week. (Denk bijvoorbeeld aan een (tijdelijk) verblijf in een woonruimte, in een pleeggezin of vakantie/strafkamp...)

Nee
 Ja → Indien "Ja": Bij wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Doel: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Bij wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Doel: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Bij wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Doel: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

8. Uw zoon/dochter is van school veranderd.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Welke school:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Welke school:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

VAPH
Bergweg 100
3911 KZ Houten
T 091 22 25 99 | E info@vaph.nl | W vaph.nl

Haal meer uit jezelf!

KIDS
Zorg | Onderwijs | Expertise

Welke school:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

9. Er is een extra volwassenen in het gezin komen wonen. (Denk bijvoorbeeld aan een grootvader of een ander familielid...)

Nee
 Ja → Indien "Ja": Wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

10. Uw zoon/dochter nam afscheid van een (groot)vader of (groot)moeder.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Tijdlijn:
Wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Doel: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Doel: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Doel: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Wie:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Doel: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

11. Uw zoon/dochter heeft een brand meegemaakt.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

12. Uw zoon/dochter heeft een politie-interventie meegemaakt (al dan niet voor zichzelf), hiermee bedoelen we een situatie waarbij de politie langere tijd aanwezig is.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

VAPH
Bergweg 100
3911 KZ Houten
T 091 22 25 99 | E info@vaph.nl | W vaph.nl

Haal meer uit jezelf!

KIDS
Zorg | Onderwijs | Expertise

13. Uw zoon/dochter heeft een ongeval meegemaakt.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

14. Uw zoon/dochter is gekwetst geweest van geweld en/of heeft geweld meegemaakt.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

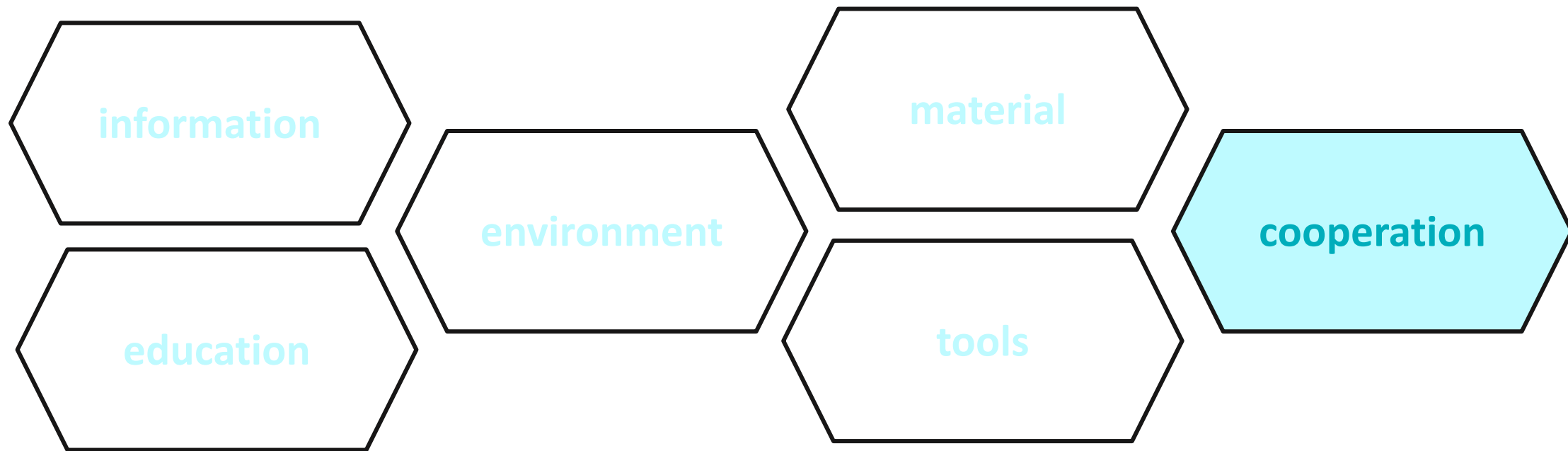
15. Uw zoon/dochter heeft nog gebeurtenissen meegemaakt die nog niet benoemd zijn. Denk aan een gebeurtenis waarvan u zeker bent dat uw zoon/dochter dit niet had meegemaakt, een gebeurtenis waar u mogelijk de impact van merkt.

Nee
 Ja → Indien "Ja": Beschrijf gebeurtenis:
Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

Levenslijn van uw zoon/dochter: _____
Mog toegewege worden op levenslijn: Ja / Nee

VAPH
Bergweg 100
3911 KZ Houten
T 091 22 25 99 | E info@vaph.nl | W vaph.nl

Haal meer uit jezelf!

- Supervision sessions with **external partners**
OBC Ter Wende – Espero,
frontrunners in Flanders of trauma-sensitive counselling
- **Internal coaching** = coaching from someone in the trauma book club
- **Interdisciplinary** collaboration with exchange
- Cooperation with partners working in **specialized mental health care settings**

Let's join our forces!

